

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Sağlık Bakanı Sayın Fahrettin Koca tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ve talep ederim.

Av. Abdurrahman TUTDERE
Adıyaman Milletvekili

Türk Tabipleri Birliği ve Temiz Hava Hakkı Platformu tarafından Deprem Bölgesinde Üç Kentte Asbest Tespit Çalışması konulu Ekim 2023 tarihli Nihai Raporda “Elektron mikroskobu ile yapılan asbest analizleri sonucunda;

- Adıyaman kent merkezinde alınan 30 örneğin ikisinde,
- Kahramanmaraş kente merkezinde alınan 21 örneğin sekizinde,
- Elbistan kent merkezinde alınan 15 örneğin ikisinde farklı asbest türlerinin varlığı tespit edilmiştir.

Adıyaman ve Kahramanmaraş kent merkezlerinde hafriyat döküm sahaları asbest tespit edilen yerler arasında yer almıştır. Hem Adıyaman’da hem Kahramanmaraş’ta hafriyat sahalarının asbest tespit edilen sınırları yerleşim yerlerine ve konteyner kentlere yakınlığı ile dikkat çekmektedir. Özellikle Kahramanmaraş’taki büyük konteyner kentlerden biri asbest tespit edilen hafriyat döküm sahasına çok yakın ve hâkim rüzgâr yönünün etkisi altındadır.

Analiz sonuçları değerlendirilirken, en küçük boyutlu asbest liflerinin daha büyük oranda havada kalmasının bekleneyeceği ve dolayısıyla çökelmiş toz örneklerinin bazılarında tespit edilmemiş olsa bile kentlerin daha geniş alanlarında havada asılı partikül madde içinde asbest varlığının beklenebileceği de akılda tutulmalıdır.” ifadelerine yer verilmiştir.

Bu çerçevede 6 Şubat 2023 Kahramanmaraş ve 20 Şubat 2023 Hatay depremleri sonucu bölgede bina stokunun büyük oranda yıkılmış olması ile ortaya çıkan ciddi bir asbest riski söz konusudur.

Bu bağlamda;

1. Bağımsız kuruluşlar tarafından yapılan bu çalışmalar Bakanlığınızca da yapılmış mıdır? Yapılmadıysa bugüne kadar neden yapılmamıştır?
2. Bakanlığınızca deprem bölgesinde asbest ölçüm çalışmaları yapıldıysa sonuçlar ne şekildedir? İllere göre ayrı ayrı belirtilmek üzere, tespit edilen asbest miktarları ne kadardır ve türleri nelerdir?
3. Anayasamızın 56. Maddesinde güvence altına alınan “Herkes sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir. Çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve çevre kirlenmesini önlemek Devletin ve vatandaşların ödevidir...” hükmü gereğince bakanlığınızın vatandaşlarımız için orta vadede büyük sağlık riski oluşturacak asbeste karşı aldığı herhangi bir önlem var mıdır? Bu konuda yaptığınız çalışmalar nelerdir?
4. Deprem bölgesindeki varlığı bilimsel çalışmalarla ispatlanan asbest tehlikesinden bölgedeki vatandaşlarımızı nasıl koruyacaksınız?